

**ЗНАЧЕННЯ САМОАНАЛІЗУ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ**

L.O.Podkorytova, A.O Brezdenjuk. The significance of self-analysis for professional development of future social sphere professionals. The article shows the meaning of self-analysis for future professional development of socionomic sphere professionals on the example of students-psychologists.

According to the theoretical analysis of different scientific works it has determined that a number of requirements are put forward for of the socionomic sphere professionals, in particular psychologists, including the personality of a professionals.

It has been revealed that an important professional requirement for socionomic sphere professionals, in particular psychologists, is the ability to self-analysis.

The self-analysis is considered in the article as the ability of a person to analyze his or her mental properties, actions and to give them an assessment.

The correlation between self-analysis, self-knowledge and reflection has been reviewed in the article.

It has been determined that self-analysis is one of the central reflexive mechanisms and an important psychological activity of the student's age. Self-knowledge and self-education of a future socionomic sphere professionals are based on the self-analysis.

It has been shown that self-analysis is important for development the professional competence of socionomic sphere professionals: affects successful professional self-determination and self-realization; it is the basis of professional self-determination, promotes the ability to effectively solve internal problems; self-

analysis is one of the criteria of professional readiness, promotes the development of adequate self-administration, affects formation of «self-conception», professional-role identification, contributes to the development of professional consciousness, professional competence of the individual etc.

It has been supposed that the self-analysis ability has to be developed purposefully in the process of professional training.

Key words: self-analysis, self-knowledge, reflection, professional development, future socionomic sphere professionals, students-psychologists.

Л. О. Подкоритова, А. О. Брезденюк. Вплив самоаналізу на професійний розвиток майбутніх фахівців соціономічної сфери. У статті розглянуто значення самоаналізу для професійного розвитку майбутніх фахівців соціономічної сфери на прикладі студентів-психологів.

На основі теоретичного аналізу наукових праць виявлено, що до фахівців соціономічної сфери, зокрема психологів, висувається низка вимог, зокрема до самої особистості фахівця.

Виявлено, що важливою професійною вимогою до фахівців соціономічної сфери, зокрема психологів, є розвинена здатність до самоаналізу.

У статті самоаналіз розглядається як здатність особи аналізувати свої психічні властивості, дії, вчинки, давати їм оцінку.

Розглянуто зв'язок самоаналізу з рефлексією та самопізнанням. При цьому показано, що самопізнання включає і рефлексію, і самоаналіз.

Визначено, що самоаналіз є одним з центральних рефлексивних механізмів і важливою психічною діяльністю студентського віку. Лежить в основі самопізнання і самовиховання майбутнього фахівця.

Показано, що самоаналіз відіграє важливу роль у формуванні професійної компетентності фахівців соціономічної сфери: впливає на успішне професійне самовизначення та самореалізацію, лежить в основі професійного самостановлення, сприяє спроможності ефективно вирішувати

внутрішні проблеми, є одним із критеріїв професійної готовності, сприяє розвитку адекватного самоствалення, впливає на формування «Я-концепції», професійно-рольової ідентифікації, сприяє формуванню професійної свідомості, професійної компетентності особистості тощо.

Припускається, що здатність до самоаналізу необхідно розвивати цілеспрямовано у процесі професійного навчання.

Ключові слова: самоаналіз, самопізнання, рефлексія, професійний розвиток, майбутні фахівці соціономічної сфери, студенти-психологи.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день, в умовах доволі жорсткої конкуренції на ринку праці головним завданням вищих навчальних закладів є формування конкурентоспроможного професіонала. Професії соціономічної сфери – психолог, педагог, соціальний працівник – висувають до особистості професіонала низку специфічних особистісних, професійних та загальносуспільних вимог. Адже, крім того, що ці фахівці для суспільства в певній мірі є еталоном психічного здоров'я і моральності, вони мають володіти великим арсеналом знань та вмінь та, що найважливіше, бути внутрішньо гармонійною та збалансованою особистістю, адже саме особистість фахівців соціономічної сфери є основним «містком» до вирішення проблем його клієнтів. Вагоме значення у становленні цих професійних якостей має самоаналіз. Термін «самоаналіз» часто вживається у науковій літературі, при чому науковці зазначають його важливість для професійного розвитку майбутніх фахівців психологічного і педагогічного спрямування. Водночас досліджень, спрямованих на визначення впливу самоаналізу на професійний розвиток фахівців небагато.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблеми самоаналізу займалися: Л. Аврамчук, І. Бех, М. Боришевський, Л. Виготський, О. Главацька, В. Зінченко, І. Зязюн, С. Максименко, К. Роджерс, С. Рубінштейн, Л. Терлецька К. Хорні, Г. Щедровицький та ін. Дослідження професійного

становлення фахівців соціономічної сфери у процесі навчання віку здійснювали Н. Антонова, К. Вазіна, І. Зязюн С. Максименко, Н. Поліванова, В. Рубцов, Н. Чепелєва та багато інших.

Мета статті – представлення результатів аналізу наукової літератури про значення самоаналізу для професійного розвитку майбутніх фахівців соціономічної сфери на прикладі студентів-психологів.

Виклад основного матеріалу Професійний розвиток майбутнього фахівця соціономічної сфери, психолога зокрема, відбувається у процесі освоєння ним професійної діяльності через включеність у навчально-професійну діяльність на етапі професійної підготовки [10, с. 23].

Н. Антонова розглядає професійну підготовку психолога як процес формування готовності до професійної діяльності, основним засобом якого є самосуб'єктивація (самотворення себе як суб'єкта життєдіяльності в цілому і професійної діяльності зокрема). Умовою успішності процесу професійної підготовки вчена визначає готовність до професійного навчання, основним показником якої є виникнення специфічного особистісного новоутворення – «позиції суб'єкта професійного учіння» (студента), що включає перспективну «позицію суб'єкта професійної діяльності» (професіонала) [1, с. 142].

Л. Терлецька зазначає, що від психолога у найближчому майбутньому будуть чекати вміння не діагностувати, не коригувати, не виправляти, не формувати, не підтримувати, а створювати умови для все більш ефективного самопізнання та саморозвитку [15, с. 152]. Тому, у контексті модернізації вищої освіти інтегративним показником якості підготовки майбутнього психолога є його професійна компетентність, яка характеризує вміння людини використовувати в конкретній ситуації засвоєні знання й особистісний досвід [5, с. 134].

Аналіз особистісних особливостей студентського віку показує, що у цей віковий період досягають зрілості багато психічних функцій людини, вона знаходиться на піку свого фізичного розвитку, є витривалою, стійкою та ресурсною. Все це важливо для здобуття знань, умінь та навичок загалом,

але, на нашу думку, однією з важливих професійно значущих здатностей психолога і складовою його професійної компетенції є розвиток здатності до самоаналізу. Спробуємо обґрунтувати свою позицію далі.

Самоаналіз є однією з найбільш важливих складових самопізнання і займає одне провідних місць у психічній діяльності особистості у студентський період [8; 15]. Важливість цього процесу для людини у тому, що він дозволяє відкрити себе, виявити свої позитивні якості, можливості та задатки, які потім шляхом самовиховання людина зможе перетворити в здібності, а талант – у стійку рису характеру. Націленість людини на пізнання своїх фізичних, психічних можливостей, свого місця в соціумі складає сутність самопізнання [6, с. 156].

Можливість виявити свої «сильні сторони», розвинути здібності та таланти є надзвичайно важливим для формування професійно-компетентної особистості. І саме розвиток самоаналізу і, як внаслідок цього, формування самопізнання допомагає людині знайти своє місце у соціумі, а це є запорукою успішного професійного самовизначення.

Природний процес розвитку самосвідомості на основі самоаналізу – усвідомленні змін, що відбуваються в самому собі допомагає перебороти кризу ідентичності та інші суперечності студентського віку. У результаті конструктивного проходження кризи ідентичності у особистості формується свій визначальний погляд, своя думка, свої оцінки, погляди на різні життєві колізії, своє ставлення і свій власний вибір життєвого спрямування, в тому числі і в професійній сфері [9, с. 31].

В основі самопізнання лежить процес рефлексії [8; 5, с. 143], що безсумнівно відіграє важливу роль для розвитку самопізнання та професійного становлення зокрема тому, що однією з головних ознак рефлексії є її орієнтація на навчальну діяльність, котру будемо розуміти як спрямованість мислення студента на самого себе, на власні процеси засвоєння соціального досвіду, на усвідомлення структури діяльності навчання та на її результати. Якщо рефлексія – це ланцюжок внутрішніх

міркувань, викликаних життєвими питаннями, здивуваннями, труднощами, пошуками варіантів відповіді на нові питання, то рефлексія навчальної діяльності – це також внутрішня робота: співвіднесення себе, можливостей свого «Я» з тим, чого вимагає навчальна діяльність, у тому числі – існуючими про неї уявленнями. Навчальна діяльність як творчий процес неможлива без рефлексії, самоаналізу та самооцінки власного досвіду навчання, реального й уявного. В результаті такого самоаналізу та самооцінки навчальної діяльності у особистості формується рефлексивна позиція. Рефлексивна позиція – це так званий рефлексивний «вихід» щодо власної навчальної діяльності, коли сама ця діяльність виступає для студента особливим предметом аналізу, осмислення й оцінки. Необхідно зазначити, що механізм формування і розвитку рефлексії як особистісного утворення обумовлений колективним характером навчальної діяльності, тому що студент пізнає себе в навчанні, зіставляючи себе з іншим [2, с. 156].

Професійна діяльність психологів пов'язана з необхідністю постійної взаємодії з людьми, що перебувають у нестабільному психологічному стані, виникають складності самої професійної діяльності, що висувають особливі вимоги до професійної підготовки психологів. Тому у студентів формуються професійна рефлексія і професійний самоаналіз. Н. Пов'якель, досліджуючи особливості саморегуляції психологів, визначає професійну рефлексію як процес мисленнєвої діяльності, що спрямований на різні прояви усвідомлення себе як особистості і професіонала: усвідомлення своїх дій, поведінки, професійного іміджу, розуміння змісту запиту клієнта, істотності та глибини його змісту та прогнозування наслідків впливу на клієнта тощо [7, с. 231]. Водночас професійна рефлексія, як складова професійної свідомості, виконує функцію узгодження змісту професійної діяльності, власних переживань і почуттів щодо цієї діяльності. При цьому слід підкреслити, що професійна діяльність психолога полягає в постійному самоаналізі своєї діяльності, розумінні контексту як власних дій, так і дій

іншої людини. Так, розвинений самоаналіз має бути характерною рисою психолога-професіонала [13, с. 163].

Рефлексія і самоаналіз лежать в основі формування «Я-концепції» особистості. У свою чергу у «Я-концепції» студента наявні так звані конструктори, які вказують на його професійно-рольову ідентифікацією («Я – студент», «Я – майбутній фахівець» тощо), що позитивно позначається на процесі його професійного становлення. Це дає відносно жорсткий стрижень і орієнтує студента, викликає необхідність підтвердити уявлення про власне «Я» («Якщо я хороший студент, то потрібно подолати всі спокуси розваг, слабкість волі й лінь, щоб підтвердити цей «Образ –Я». Я мушу діяти так, як має діяти в моєму уявленні фахівець»). Наявність професійно-рольової настанови в поєднанні з соціальною і пізнавальною активністю студента може свідчити про його професійну спрямованість. «Я-концепція» студента, його самооцінка безпосередньо впливає як на його дидактичну адаптацію, так і на адаптацію до умов майбутньої професійної діяльності [9, с. 71].

У результаті наявності у студента професійно-рольової ідентифікації в особистості студента формується професійна ідентичність, що передбачає функціональне та екзистенційне споріднення людини і професії. Це включає розуміння своєї професії, прийняття себе в професії, уміння якісно і з користю для інших виконувати свої професійні функції [4, с. 85]. Тут центральне місце посідає самоаналіз як структурним компонентом рефлексії, і без якого формування професійної ідентичності студента ускладнене.

Самоаналіз здійснюється шляхом порівняння ідеального власного «Я» з реальним. Але ідеальне «Я» ще не вивірено і може бути випадковим, а реальне «Я» ще всебічно не оцінено самою особистістю. Це об'єктивне протиріччя в розвитку особистості молодої людини може викликати у неї внутрішню невпевненість у собі і супроводжується іноді зовнішньою агресивністю, розбещеністю або відчуттям незрозумілості [11, с. 74].

Як рефлексивний процес самоаналіз виражається у вигляді:

1) Самоаналізу, якому сприяє вербальний і невербальний зворотний зв'язок, порівняння себе з іншими, самоспостереження за своїми думками, почуттями і вчинками, пошук відповідей на питання «чому?», зіставлення «Я-сьогодні», «Я-вчора», «Я-завтра»;

2) Критичного самоаналізу, що завершується самооцінкою, яка допомагає професійному самовизначенню. Це підвищує активність особистості до реалізації своїх можливостей, а результати стають вагомішими [14, с. 44].

I. Зязюн, аналізуючи специфіку професійного становлення психологів, вказує на необхідність формування здатності до самоаналізу, який сприяє професійному самовизначенню та формує спроможність ефективно вирішувати внутрішні проблеми [3, с. 46].

Отже, стає очевидним що формування особистості психолога-професіонала неможливе без постійного саморозвитку та самовиховання, що включає в себе розвиток самопізнання, яке особливою мірою притаманне саме студентському віку. Самопізнання в свою чергу неможливе без розвитку рефлексивних вмінь, які в першу чергу ґрунтуються на самоаналізі. Успішна взаємодія та розвиток усіх вказаних компонентів є запорукою професійного самовизначення та становлення психолога.

Тому, сучасна система вищої освіти повинна створювати відповідні умови для підготовки компетентного фахівця, орієнтованого на постійний професійний розвиток, самовдосконалення, що забезпечить у подальшому високий рівень конкурентоспроможності, продуктивності професійної діяльності і, як наслідок, кар'єрне зростання та самореалізацію. Науковці зауважують, що здатність психолога до самоаналізу та самопізнання є серед головних ознак, які характеризують готовність фахівця до вказаної діяльності [12, с. 37]. Таким чином, серйозним завданням системи професійної підготовки психологів має бути сприяння їх особистісному розвитку, культивування потреби у постійному самовдосконаленні, яке є неможливим без самопізнання, яке в свою чергу неможливе без самоаналізу.

Аналіз викладеного матеріалу дає можливість зробити такі **висновки**:

1. Самоаналіз постає як здатність особи аналізувати свої психічні властивості, дії, вчинки, давати їм оцінку. Є важливим рефлексивним механізмом і однією з провідних психічних діяльностей студентського віку.

2. Самоаналіз відіграє важливу роль у формуванні професійної компетентності фахівців соціономічної сфери: впливає на успішне професійне самовизначення та самореалізацію, лежить в основі самовиховання, сприяє спроможності ефективно вирішувати внутрішні проблеми та є одним із критеріїв професійної готовності тощо.

3. Здатність до самоаналізу необхідно розвивати цілеспрямовано у процесі професійного навчання.

Перспективи подальших досліджень убачаються у виявленні ефективних методів розвитку самоаналізу у процесі навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонова Н. О. Психологічні основи розвитку готовності до професійної діяльності у майбутніх психологів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна і вікова психологія» / Н. О. Антонова. – Київ, 2012. – 43 с.

2. Герасимова О. І. *Концептуальное понимание категории «Рефлексия» (историко-педагогический анализ)* / Ольга Іванівна Герасимова [Електронний ресурс] // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Педагогіка, психологія і соціологія. – 2009. – С. 10-13. – Шлях доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4151>.

3. Дружиніна І. Професійне становлення майбутніх психологів: теоретико-методологічний аналіз / І. Дружиніна [Електронний ресурс]. – Київ, 2011. – Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/509> – (Дата звернення 30.04.2017). – Назва з екрана.

4. Иванова Н.Л. Профессиональная идентичность и профессиональное пространство / Н. Л. Иванова, Е. В. Конева // Мир психологии. – 2004. – № 2. – С. 148–156.

5. Малихін О. В. Формування рефлексивної компетентності студентів в освітньому процесі вищої школи [Електронний ресурс] / О. В. Малихін, О. І. Герасимова // Компетентнісно зорієнтована освіта: якісні виміри : монографія. – К. : Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. – С. 128–150. – Шлях доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/21905>. – (Дата звернення 15.11.2017). – Назва з екрана.

6. Особистість: внутрішній світ і самореалізація / упоряд. Ю. Н. Кулюткин, Р. С. Сухобская. – СПб., 1996. – С. 13.

7. Пов'якель Н. І. Професіогенез саморегуляції професійного мислення в системі фахової підготовки практичних психологів: моногр. / Н. І. Пов'якель. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2003. – 295 с.

8. Подкоритова Л. Самоаналізу як рефлексивний механізм професійного розвитку фахівців соціономічної сфери: термінологічний аналіз / Л. Подкоритова, А. Брезденюк // Науковий вісник Херсонського державного університету : Збірник наукових праць. – Серія «Психологічні науки». – Вип. 5. – Т. 1. – 2017. – С. 114–118.

9. Подоляк Л. Г. Загальна психологічна характеристика студентського віку : конспект лекції / Подоляк Л. Г., Юрченко В.І. [Електронний ресурс] // Вісник психології і педагогіки. – Шлях доступу: <http://www.psyh.kiev.ua/>. (Дата звернення 09.10.2017). – Назва з екрана.

10. Професійний розвиток майбутнього психолога [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v7/i42/13.pdf>. (Дата звернення 09.10.2017). – Назва з екрана.

11. Психологічні особливості студентського віку. На допомогу кураторам. Вип. 3 / [укладачі : Л. М. Яворовська, Р. Ф. Камишнікова, О. Є.

Поліванова, С. Г. Яновська, С. М. Куделко]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 88 с.

12. Психологія : навч. посіб. / [Винославська О.В., Бреусенко-Кузнєцов О.А., Зливков В.Л., Апішева А.Ш., Васильєва О.С.]. – К. : Фірма "ІНКОС", 2005. – 351 с.

13. Самоаналіз, як компонент рефлексії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/Guest/Downloads/Vpo_2014_11_40.pdf. – (Дата звернення 09.10.2017). – Назва з екрана.

14. Самовиховання як засіб формування особистості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/magistr/classes_stud. – (Дата звернення 09.10.2017). – Назва з екрана.

15. Терлецька Л. Г. Процес самопізнання, його структура і роль у становленні особистості / Л. Г. Терлецька // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2012. – Вип. 14. – С. 152–158.

Spysok vykorystanyh dzherel

1. Antonova N. O. Psihologichni osnovi rozvitku gotovnosti do profesijnoi dijial'nosti u majbutnih psihologiv : avtoref. dis. na zdobuttja nauk. stupenja dokt. psihol. nauk : spec. 19.00.07 «Pedagogichna i vikova psihologija» / N. O. Antonova. – Kiïv, 2012. – 43 s.

2. Gerasimova O. I. Konceptual'noe ponimanie kategorii «Refleksija» (istoriko-pedagogicheskij analiz) / Ol'ga Ivanivna Gerasimova [Elektronnij resurs] // Naukovi praci Donec'kogo nacional'nogo tehnicnogo universitetu. Serija: Pedagogika, psihologija i sociologija. – 2009. – S. 10-13. – Shljah dostupu: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4151>.

3. Druzhinina I. Profesijne stanovlennja majbutnih psihologiv: teoretiko-metodologichnij analiz / I. Druzhinina [Elektronnij resurs]. – Kiïv, 2011. – Rezhim dostupu: <http://social-science.com.ua/article/509> – (Data zvernennja 30.04.2017). – Nazva z ekrana.

4. Ivanova N.L. Professional'naja identichnost' i professional'noe prostranstvo / N. L. Ivanova, E. V. Koneva // Mir psihologii. – 2004. – № 2. – S. 148–156.

5. Malihin O. V. Formuvannja refleksivnoï kompetentnosti studentiv v osvith'omu procesi vishhoï shkoli [Elektronnij resurs] / O. V. Malihin, O. I. Gerasimova // Kompetentnisno zorientovana osvita: jakisni vimiri : monografija. – K. : Un-t im. B. Grinchenka, 2015. – S. 128–150. – Shljah dostupu: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/21905>. – (Data zvernennja 15.11.2017). – Nazva z ekrana.

6. Osobistist': vnutrishnij svit i samorealizacija / uporjad. Ju. N. Kuljutkin, R. S. Suhobskaja. – SPb., 1996. – S. 13.

7. Pov'jaket' N. I. Profesiogenez samoreguljaciï profesijnogo mislennja v sistemi fahovoï pidgotovki praktichnih psihologiv: monogr. / N. I. Pov'jaket'. – K. : NPU im. M. P. Dragomanova, 2003. – 295 s.

8. Podkoritova L. Samoanalizu jak refleksivnij mehanizm profesijnogo rozvitku fahivciv socionomichnoï sferi: terminologichnij analiz / L. Podkoritova, A. Brezdenjuk // Naukovij visnik Hersons'kogo derzhavnogo universitetu : Zbirnik naukovih prac'. – Serija «Psihologichni nauki». – Vip. 5. – T. 1. – 2017. – S. 114–118.

9. Podoljak L. G. Zagal'na psihologichna harakteristika students'kogo viku : konspekt lekcii / Podoljak L. G., Jurchenko V.I. [Elektronnij resurs] // Visnik psihologii i pedagogiki. – Shljah dostupu: <http://www.psych.kiev.ua/>. (Data zvernennja 09.10.2017). – Nazva z ekrana.

10. Profesijnij rozvitok majbutn'ogo psihologa [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v7/i42/13.pdf>. (Data zvernennja 09.10.2017). – Nazva z ekrana.

11. Psihologichni osoblivosti students'kogo viku. Na dopomogu kuratoram. Vip. 3 / [ukladachi : L. M. Javorovs'ka, R. F. Kamishnikova, O. Ć. Polivanova, S. G. Janovs'ka, S. M. Kudelko]. – H. : HNU imeni V. N. Karazina, 2013. – 88 s.

12. Psihologija : navch. posib. / [Vinoslavs'ka O.V., Breusenko-Kuznecov O.A., Zlivkov V.L., Apisheva A.Sh., Vasil'eva O.S.]. – K. : Firma "INKOS", 2005. – 351 c.

13. Samoanaliz, jak komponent refleksii [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: file:///C:/Users/Guest/Downloads/Vpo_2014_11_40.pdf. – (Data zvernennja 09.10.2017). – Nazva z ekrana.

14. Samovihovannja jak zasib formuvannja osobistosti [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/magistr/classes_stud. – (Data zvernennja 09.10.2017). – Nazva z ekrana.

15. Terlec'ka L. G. Proces samopiznannja, jogo struktura i rol' u stanovlenni osobistosti / L. G. Terlec'ka // Aktual'ni problemi sociologii, psihologii, pedagogiki. – 2012. – Vip. 14. – S. 152–158.

Відомості про авторів

Подкоритова Лариса Олександрівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри практичної психології та педагогіки, Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна.

Брежденюк Аліна Олегівна, магістр, Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна.

Podkorytova Larisa Oleksandrivna, Candidate of Psychological Science, Assistant Professor, Assistant Professor of the Department of Practical Psychology and Pedagogic, Khmel'nits'kyu National University, Khmel'nits'kyu, Ukraine.

Brezdenjuk Alina Olegivna, Master of Psychologн, Khmel'nits'kyu National University, Khmel'nits'kyu, Ukraine.

Для отримання примірника збірника автором статті

Подкоритова Лариса Олександрівна м. Хмельницький, моб.тел. 050-528-64-19, 068 207 57 19, Нова пошта: відділення №4, м. Хмельницький, пр. Миру, 72/5. E-mail: lagis@ukr.net ; larisa.podkoritova@gmail.com

Abstract of the article

«PSYCHOLOGICAL PROPHYLAXIS OF PROFESSIONALLY DETERMINED RESCUERS' ACCENTUATIONS»

written by **L.O.Podkorytova**, Candidate of Psychological Science, Assistant Professor, Assistant Professor of the Department of Practical Psychology and Pedagogic, Khmel'nits'kyy National University, Khmel'nits'kyy, Ukraine; and **Brezdenjuk Alina Olegivna**, Master of Psychology, Khmel'nits'kyy National University, Khmel'nits'kyy, Ukraine.

Number of references: 15.

The article presents the science literature review devoted to meaning of self-analysis for future professional development of socio-economic sphere professionals on the example of students-psychologists.

According to the theoretical analysis of different scientific works it has determined that a number of requirements are put forward for of the socio-economic sphere professionals, in particular psychologists, including the personality of these professionals.

The ability to self-analysis is an important professional requirement for socio-economic sphere professionals, in particular psychologists.

The self-analysis is considered in the article as the ability of a person to analyze his or her mental properties, actions and to give them an assessment.

The correlation between self-analysis, self-knowledge and reflection has been reviewed in the article. The self-knowledge includes reflection and self-analysis. And self-analysis is one of the central mechanisms of reflection.

Self-analysis is one of the central and important psychological activity of the student's age. Self-knowledge and self-education of a future socio-economic sphere professionals are based on the self-analysis.

Self-analysis is important for development the professional competence of socio-economic sphere professionals. It affects successful professional self-determination and self-realization. It is the basis for professional self-determination. Self-analysis promotes the ability to effectively solve internal

problems. Self-analysis is one of the criteria of professional readiness, promotes the development of adequate self-administration, affects formation of «self-conception», professional-role identification, contributes to the development of professional consciousness, professional competence of the individual etc.

It is important to develop the self-analysis ability during the professional training.

Prospects for further researches: discovering the effective methods of developing self-analysis during professional studding.